

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ประจำเดือนเมษายน 2564

หัวข้อข่าว	หน้าที่
1. ญี่ปุ่นตรวจพบโรคอหิวาต์สุกรกรณีที่ 63 ในจังหวัด Nara (1 เมษายน 2564)	3
2. ญี่ปุ่นปรับลดภาษีนำเข้าและขยายโควตาภายใต้ข้อตกลงทางการค้าสำหรับรอบปีใหม่ (1 เมษายน 2564)	3
3. กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ฉบับแก้ไขเริ่มมีผลบังคับใช้บางส่วน (1 เมษายน 2564)	5
4. ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรฯ ของญี่ปุ่น ขยายตัวร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (2 เมษายน 2564)	5
5. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น ประกาศ “แหล่งผลิตเพื่อการส่งออก” ชุดที่ 2 ที่ได้รับคัดเลือกเพิ่มเติม (2 เมษายน 2564)	6
6. COVID-19 ยังคงส่งผลให้ปริมาณผลผลิตข้าวมากกว่าความต้องการ ราคาซื้อขายมีแนวโน้มลดลง (6 เมษายน 2564)	6
7. ค่าใช้จ่ายด้านอาหารของครัวเรือนในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ลดลงร้อยละ 4.2 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (7 เมษายน 2564)	7
8. ค่าใช้จ่ายสำหรับข้าวในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ลดลงต่ำสุดในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา (7 เมษายน 2564)	9
9. ในปีงบประมาณ 2563 ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศลดลงร้อยละ 6 (8 เมษายน 2564)	9
10. รมว. เกษตรฯ ญี่ปุ่น ชี้แรงกดดันกรณีการเกษตร ระบุ Plant-based Meat จะไม่กลายเป็นคู่แข่งกับเนื้อสัตว์ในทันที (8 เมษายน 2564)	10
11. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น ประกาศรายชื่อพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน 1,975 พันธุ์ ที่จำกัดการนำออกนอกประเทศ (10 เมษายน 2564)	11
12. รัฐบาลญี่ปุ่นเห็นชอบให้ปล่อยน้ำปนเปื้อนกัมมันตรังสีที่ผ่านการบำบัดจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ลงสู่ทะเล (14 เมษายน 2564)	12
13. COVID-19 ส่งผลกระทบต่อแนวโน้มความต้องการสินค้าเนื้อสัตว์แปรรูป (14 เมษายน 2564)	13
14. ญี่ปุ่นตรวจพบสุกรติดโรคอหิวาต์สุกรเป็นกรณีที่ 65 ในจังหวัด Mie (15 เมษายน 2564)	14
15. รัฐบาลญี่ปุ่นจัดการประชุมพิจารณามาตรการแก้ไขปัญหภาพพจน์ด้านความปลอดภัยของสินค้าเกษตรสืบเนื่องจากการปล่อยน้ำปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีผ่านการบำบัดลงสู่ทะเล (17 เมษายน 2564)	14
16. ผลสำรวจชี้ COVID-19 ส่งผลให้ผู้บริโภคซื้ออาหารเก็บไว้ในครัวเรือนและประกอบอาหารที่บ้านเพิ่มขึ้น (18 เมษายน 2564)	15

หัวข้อข่าว	หน้าที่
17. ญี่ปุ่นตรวจพบโรคอหิวาต์สุกร (CSF) กรณีที่ 66 – 67 ในจังหวัด Tochigi (18 เมษายน 2564)	16
18. ญี่ปุ่นยกเลิกการกำหนดพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายภายหลังตรวจพบโรค HPAI กรณีสุดท้ายในจังหวัด Chiba (21 เมษายน 2564)	17
19. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จะทบทวนแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อในปศุสัตว์ (23 เมษายน 2564)	18
20. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมหารือปัญหาตู้คอนเทนเนอร์ขนส่งทางเรือ (24 เมษายน 2564)	19
21. COVID-19 ส่งผลให้ผู้บริโภคเลือกซื้อผักที่สามารถเก็บไว้ได้นาน ผักแช่แข็ง และผักแห้งสำเร็จพร้อมปรุงอาหารเพิ่มขึ้น (25 เมษายน 2564)	19
22. ปริมาณการสูญเสียอาหารของญี่ปุ่นในปีงบประมาณ 2561 ลดลงต่ำสุดนับแต่มีการประมาณการ (27 เมษายน 2564)	20
23. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดทำแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว (27 เมษายน 2564)	21
24. ผลสำรวจสำมะโนการเกษตรพบว่าจำนวนประชากรภาคเกษตรของญี่ปุ่นลดลงเหลือ 1.6 ล้านราย (28 เมษายน 2564)	21
25. กระทรวงการคลังญี่ปุ่นเผยแพร่สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรประจำเดือนมีนาคม 2564 (29 เมษายน 2564)	22

1. ญี่ปุ่นตรวจพบโรคอหิวาต์สุกรกรณีที่ 63 ในจังหวัด Nara (1 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 31 มีนาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) และจังหวัด Nara แถลงตรวจพบโรคอหิวาต์สุกร (CSF) จากฟาร์มเลี้ยงสุกรในเมือง Nara โดยในบรรดาสุกรจำนวน 3 ตัวที่ตรวจพบโรค CSF มี 1 ตัวที่ผ่านการฉีดวัคซีนแล้ว ทั้งนี้ ในวันเดียวกันจังหวัดได้เริ่มกำจัดสุกรที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มแห่งดังกล่าวแล้วประมาณ 1,100 ตัว

เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2564 ฟาร์มฯ แจ้งไปยังจังหวัดว่าพบสุกรล้มตายจำนวนเพิ่มขึ้น โดยผลการตรวจอย่างละเอียดของหน่วยงานในส่วนกลางเมื่อวันที่ 31 มีนาคมที่ผ่านมายืนยันการติดโรค CSF ทั้งนี้ จังหวัด Nara ได้เริ่มฉีดใช้วัคซีนป้องกันโรค CSF ตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 อย่างไรก็ตาม การตรวจพบในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าถึงแม้มีการใช้วัคซีนแล้วแต่การสร้างภูมิคุ้มกันอาจไม่สมบูรณ์ ซึ่งจังหวัดจะได้ดำเนินการตรวจสอบต่อไป

ด้าน Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF ระบุในที่ประชุมศูนย์บัญชาการมาตรการโรคอหิวาต์สุกรและอหิวาต์สุกรแอฟริกันเมื่อวันที่ 31 มีนาคมที่ผ่านมาว่า ต้องการให้เกษตรกรรออย่าหวังพึ่งเพียงวัคซีนเท่านั้น โดยจะต้องดำเนินการมาตรการป้องกันในแต่ละวันให้ถี่ถ้วนด้วย

การตรวจพบในครั้งนี้เป็นการตรวจพบต่อเนื่องจากในจังหวัด Wakayama เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2564 และนับเป็นกรณีที่ 63 ในจังหวัดที่ 12 นับแต่มีการกลับมาตรวจพบโรค CSF ในญี่ปุ่นในรอบ 26 ปี และเป็น การตรวจพบในจังหวัดที่มีการใช้วัคซีนเป็นจังหวัดที่ 5 ต่อเนื่องจาก Gunma, Yamagata, Mie และ Wakayama แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

2. ญี่ปุ่นปรับลดภาษีนำเข้าและขยายโควตาภายใต้ข้อตกลงทางการค้าสำหรับรอบปีใหม่ (1 เมษายน 2564)

ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายนเป็นต้นไป จะเข้าสู่รอบปีใหม่ภายใต้ข้อตกลงทางการค้าญี่ปุ่น – สหรัฐฯ ความตกลง CPTPP และ Japan-EU EPA โดยญี่ปุ่นจะปรับลดภาษีนำเข้าเนื้อโค ชีส ฯลฯ พร้อมกับขยายโควตานำเข้าข้าว ข้าวสาลี และเนย อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ COVID-19 ส่งผลให้แนวโน้มการนำเข้าจากนี้ไปยังไม่มีความชัดเจน

อัตราภาษีและปริมาณตามโควตาภายใต้ข้อตกลงทางการค้าจะมีการปรับในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี โดยจะเข้าสู่ปีที่ 4 สำหรับความตกลง CPTPP และ Japan-EU EPA และเข้าสู่ปีที่ 3 สำหรับข้อตกลงทางการค้า ญี่ปุ่น – สหรัฐฯ

สำหรับเนื้อโค ญี่ปุ่นจะปรับลดภาษีนำเข้าจากเดิมร้อยละ 25.8 เป็น 25.0 ภายใต้ข้อตกลงการค้าทั้ง 3 ฉบับ ทั้งนี้ ในส่วนของเนื้อโคนำเข้าจากสหรัฐฯ ซึ่งมีการประกาศใช้มาตรการ Safeguard จะคงอัตราภาษีนำเข้าไว้ที่ร้อยละ 38.5 จนถึงวันที่ 16 เมษายน 2564 ปริมาณนำเข้าเนื้อโคจากประเทศสมาชิกข้อตกลงฯ ในช่วงปีงบประมาณ 2563 จนถึงช่วงกลางเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ประมาณ 570,000 ตัน ลดลงร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจาก COVID-19 ส่งผลให้ความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหารลดลง ประกอบกับการมาถึงล่าช้าของเรือสินค้า ขณะที่ ผู้ประกอบการนำเข้ารายใหญ่ระบุว่า ยอดจำหน่ายเนื้อโคนำเข้า ณ ซูเปอร์มาร์เก็ตอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือนเมษายนเป็นต้นไป จะมีการปรับ

เพิ่มปริมาณนำเข้าที่จะประกาศใช้มาตรการ Safeguard อย่างไรก็ตาม ญี่ปุ่นอยู่ระหว่างหารือกับสหรัฐฯ เพื่อทบทวนปริมาณดังกล่าวอีกครั้ง

ในส่วนของเนื้อสุกร ญี่ปุ่นจะปรับลดภาษีนำเข้าแบบ Ad Valorem จากเดิมร้อยละ 1.7 เป็น 1.4 ภายใต้ ความตกลง CPTPP และข้อตกลงทางการค้าญี่ปุ่น – สหรัฐฯ และ 1.5 ภายใต้ Japan-EU EPA ขณะที่ ภาษีนำเข้าแบบ Specific Duty จะคงไว้ที่กิโลกรัมละ 125 เยนเท่าเดิม ซึ่งหลายฝ่ายคาดว่าจะการปรับลดภาษีจะไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณนำเข้าแบบ Specific Duty จะลดลงเหลือกิโลกรัมละ 70 เยน

ด้านสินค้าอื่นๆ อัตราภาษีนำเข้าภายใต้ Japan-EU EPA และความตกลง CPTPP จะลดลงประมาณ ร้อยละ 2 เหลือร้อยละ 22.4 เยนและนมผงพร่องมันเนยก็จะมีการปรับลดภาษีนำเข้าควบคู่ไปกับการขยาย ปริมาณตามโควตาด้วยเช่นกัน

สำหรับข้าวสาลี จะมีการเพิ่มปริมาณนำเข้าตามโควตาสำหรับแหล่งนำเข้าสำคัญ 3 แห่ง และปรับลด มาร์คอัพ ในส่วนของข้าว จะเพิ่มโควตาให้กับข้าวนำเข้าจากออสเตรเลียเล็กน้อยซึ่งคาดว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อ เนื่องจากผลผลิตข้าวในประเทศมีจำนวนมาก ความต้องการข้าวนำเข้าปรับตัวลดลง

อัตราภาษีและโควตานำเข้าภายใต้ข้อตกลงทางการค้าญี่ปุ่น – สหรัฐฯ ความตกลง CPTPP และ Japan-EU EPA

รายการสินค้า		ปีงบประมาณ 2563 (เม.ย. 63 - มี.ค. 64)	ปีงบประมาณ 2564 (เม.ย. 64 - มี.ค. 65)
ข้าว	โควตานำเข้า	ออสเตรเลีย 6,000 ตัน	6,240 ตัน
ข้าวสาลี	โควตานำเข้า	สหรัฐฯ 126,000 ตัน	132,000 ตัน
		แคนาดา 44,000 ตัน	47,000 ตัน
		ออสเตรเลีย 42,000 ตัน	44,000 ตัน
เนื้อโค	ภาษีนำเข้า	25.8%	25.0%
เนื้อสุกร	มูลค่าภาษีขั้นต่ำ สำหรับการนำเข้าแบบ ผสม	ประมาณ 9 เยนต่อ กก.	7 เยนต่อ กก. สำหรับ CPTPP และข้อตกลงทางการค้าญี่ปุ่น – สหรัฐฯ 8 เยนต่อ กก. สำหรับ Japan- EU EPA
เนยและนมผง พร่องมันเนย	โควตานำเข้าภาษีต่ำ (แปลงเป็นน้ำหนักดิบ)	CPTPP 64,000 ตัน	66,000 ตัน
		EU 13,700 ตัน	14,100 ตัน
ชีส (EU)	โควตานำเข้า (แปลงเป็นผลิตภัณฑ์)	21,200 ตัน	21,800 ตัน
	ภาษีในโควตา	18.2 – 32.5%	16.8 – 30.0%

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

3. กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ฉบับแก้ไขเริ่มมีผลบังคับใช้บางส่วน (1 เมษายน 2564)

กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ฉบับแก้ไขจะมีผลบังคับใช้บางส่วนตั้งแต่วันที่ 1 เมษายนนี้ โดยในการขอขึ้นทะเบียนพันธุ์ ผู้พัฒนาพันธุ์สามารถกำหนดพื้นที่ที่อนุญาตให้นำพันธุ์ไปปลูกได้ เช่น ภายในประเทศ หรือเฉพาะบางภูมิภาค เป็นต้น

กฎหมายฉบับดังกล่าวผ่านการพิจารณาของที่ประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญในปีที่ผ่านมา โดยภายใต้กฎหมายฯ หากมีการฝ่าฝืนเงื่อนไขการใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ เช่น การกำหนดให้ปลูกภายในประเทศเท่านั้น ผู้ฝ่าฝืนอาจจะได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 10 ล้านบาท (300 ล้านบาท กรณีเป็นนิติบุคคล) นอกจากนี้ ยังสามารถสั่งระงับการใช้ประโยชน์และเรียกร้องค่าเสียหายได้อีกด้วย

นอกจากนี้ กฎหมายฯ ยังกำหนดให้ระบุ 1) การเป็นพันธุ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน 2) เงื่อนไขในการใช้ประโยชน์กรณีมีการกำหนด ไว้บนบรรจุภัณฑ์ของพันธุ์ขึ้นทะเบียน เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบ ณ ด้านศุลกากรและการสั่งระงับ สำหรับการนำระบบใบอนุญาต (License) มาใช้ จะมีผลบังคับใช้ในเดือนเมษายน 2565 ในส่วนของพันธุ์ทั่วไป เช่น พันธุ์พื้นเมือง ที่ไม่มีการขึ้นทะเบียน เกษตรกรสามารถขยายพันธุ์ได้เอง เช่นเดียวกับที่ผ่านมา

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

4. ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรฯ ของญี่ปุ่น ขยายตัวร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (2 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 1 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แถลงมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหาร ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2564 โดยคิดเป็น 76,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 8 ติดต่อกัน เนื่องจากในช่วงดังกล่าวของปี 2563 การระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้ความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหารในต่างประเทศลดลง ขณะที่ การส่งออกในปีเพิ่มขึ้นเนื่องจากความต้องการบริโภคในครัวเรือนขยายตัว

สำหรับสินค้าที่การส่งออกอยู่ในเกณฑ์ดี เช่น เนื้อโคและผลไม้ มีมูลค่าการส่งออกขยายตัวเมื่อเทียบกับปี 2562 ซึ่งเป็นช่วงก่อน COVID-19 ด้วยเช่นกัน ขณะที่ สินค้าประมงได้รับผลกระทบจากความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหารที่ลดลง โดยหากเปรียบเทียบการส่งออกในภาพรวมแล้ว จะอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปี 2562

เมื่อพิจารณาเป็นรายสินค้าแล้วพบว่า สินค้าปศุสัตว์มีการส่งออกอยู่ในเกณฑ์ดี เนื้อโคมีมูลค่าส่งออก 2,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23 เมื่อเทียบกับปี 2563 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับปี 2562 เนื่องจากการส่งออกไปสหรัฐฯ และได้หวั่นขยายตัว ด้านเจ้าหน้าที่ MAFF ให้ข้อมูลว่า การจำหน่ายเนื้อโคสไลซ์สำหรับบริโภคในครัวเรือนได้รับกระแสตอบรับเป็นอย่างดี สำหรับไข่ไก่มีมูลค่าส่งออก 400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 46 เมื่อเทียบกับปี 2563

สตอเบอรี่มีมูลค่าส่งออก 1,100 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 127 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี 2563 และเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี 2562 เนื่องจากเป็นที่นิยมเพราะรสชาติอร่อย

ประกอบกับความต้องการบริโภคในครัวเรือนขยายตัว สำหรับข้าวมีมูลค่าส่งออก 400 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี 2563 ผู้ค้าส่งข้าวรายใหญ่ระบุว่า การจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี ขณะที่ การจำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการร้านอาหารยังไม่ฟื้นตัว

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

5. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น ประกาศ “แหล่งผลิตเพื่อการส่งออก” ชุดที่ 2 ที่ได้รับคัดเลือกเพิ่มเติม (2 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 1 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ประกาศ “แหล่งผลิตเพื่อการส่งออก” ชุดที่ 2 จำนวน 874 แห่ง ซึ่งจะได้รับการส่งเสริมภายใต้เป้าหมายเพิ่มมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรฯ ให้ได้ 5 ล้านล้านเยนภายในปี 2573 โดยส่วนใหญ่เป็นแหล่งผลิตหลักสาเกเพิ่มเติมจากการประกาศชุดที่ 1 เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ทั้งนี้ หากรวมกับการประกาศครั้งที่ผ่านๆ มา MAFF ได้ประกาศแหล่งผลิตเพื่อการส่งออกแล้ว 1,227 แห่ง ในสินค้าเกษตรฯ 27 รายการ

ด้าน Mr. Yoshihide SUGA นายกรัฐมนตรีกล่าวในการประชุมคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องว่าด้วยการส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหาร ว่าต้องการสนับสนุนแหล่งผลิตที่มีความประสงค์จะส่งออกอย่างเต็มที่ และได้มอบหมายให้ Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF พิจารณาการจัดตั้งคณะทำงานเป็นรายสินค้า

ในแหล่งผลิตเพื่อการส่งออกชุดที่ 2 ประกอบไปด้วยหลักสาเก 611 แห่ง วิสกี้ 33 แห่ง เหล้า Shochu และ Awamori (สุราพื้นบ้านของจังหวัด Okinawa) 186 แห่ง โดยเป็นการเลือกบริษัทผู้ผลิตสุรา นอกจากนี้ ยังมีแหล่งผลิตเนื้อโค 1 แห่ง ส้ม 3 แห่ง สตรอเบอร์รี่ 1 แห่ง ผัก 15 แห่ง ไม้ดอก 2 แห่ง ชา 3 แห่ง และข้าว 3 แห่ง

ในปี 2563 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่า 922,300 ล้านเยน โดยรัฐบาลญี่ปุ่นกำหนดเป้าหมายขยายมูลค่าส่งออกให้ได้ 2 ล้านล้านเยนภายในปี 2568 และ 5 ล้านล้านเยนภายในปี 2573 ทั้งนี้ MAFF จะมีการเลือก “แหล่งผลิตเพื่อการส่งออก” เพิ่มเติมอีก

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

6. COVID-19 ยังคงส่งผลให้ปริมาณผลผลิตข้าวมากกว่าความต้องการ ราคาซื้อขายมีแนวโน้มลดลง (6 เมษายน 2564)

ผลการสำรวจโดยองค์กรสนับสนุนการผลิตข้าวอย่างมีเสถียรภาพประจำเดือนมีนาคม 2564 คาดการณ์ดัชนีอุปสงค์อุปทานข้าวในช่วงอีก 3 เดือนข้างหน้า (เมษายน – มิถุนายน 2564) คิดเป็นร้อยละ 19 ลดลงร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ซึ่งใกล้เคียงกับช่วงเดือนกันยายน 2563 นับแต่ข้าวปีการผลิต 2563 ออกสู่ตลาดและอยู่ในระดับเดียวกับปี 2557 ซึ่งเป็นปีที่ราคาข้าวตกต่ำ ทั้งนี้ ถึงแม้ว่ารัฐบาลญี่ปุ่นจะยกเลิกการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินแล้ว แต่ความต้องการของผู้ประกอบการยังไม่ฟื้นตัว โดยคาดว่าปริมาณผลผลิตจะมีมากกว่าความต้องการ

ดัชนีอุปสงค์อุปทานข้าวลดลงอย่างเห็นได้ชัดในเดือนกันยายน 2563 จากนั้นปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากความต้องการบริโภคในครัวเรือนขยายตัว ผู้ผลิตและผู้ค้าเปลี่ยนวิธีการตลาด อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งผลิตข้าวสำหรับจำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการร้านอาหารระบุว่า ภายหลังการยกเลิกการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน พฤติกรรมของผู้บริโภคยังไม่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้การจำหน่ายยังไม่กลับเข้าสู่ภาวะปกติ และเป็นสาเหตุให้ดัชนีดังกล่าวลดลงอีกครั้ง

ในส่วนของดัชนีราคาซื้อขายข้าว คิดเป็นร้อยละ 29 ลดลงร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า หลายฝ่ายมองว่าราคาข้าวมีแนวโน้มจะลดลงอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน ราคาตกลงซื้อขายข้าวระหว่างผู้ประกอบการก็มีแนวโน้มปรับตัวลดลงเช่นกัน สำหรับการสำรวจปัจจัยที่ส่งผลในการคาดการณ์อุปสงค์ อุปทาน และราคาซื้อขายข้าวพบว่า “การจัดซื้อข้าว” ร้อยละ 41 รองลงมาได้แก่ “ปริมาณสต็อกข้าวในประเทศ” ร้อยละ 37 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า

ทั้งนี้ จากข้อมูลของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า สต็อกข้าวภาคเอกชน ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2564 มีปริมาณ 2.94 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 2 ติดต่อกัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

7. ค่าใช้จ่ายด้านอาหารของครัวเรือนในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ลดลงร้อยละ 4.2 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (7 เมษายน 2564)

จากการสำรวจค่าใช้จ่ายของครัวเรือนที่มีสมาชิกมากกว่า 2 คนขึ้นไป ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2564 โดยกระทรวงกิจการภายในและการสื่อสารญี่ปุ่น (MIC) เผยแพร่เมื่อวันที่ 6 เมษายนที่ผ่านมาพบว่า ค่าใช้จ่ายด้านอาหารของครัวเรือนคิดเป็น 72,308 เยน ลดลงร้อยละ 4.2 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงเป็นเดือนที่ 2 ติดต่อกัน ค่าใช้จ่ายสำหรับผลไม้สดและอาหารปรุงสำเร็จเพิ่มขึ้น ขณะที่ การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินส่งผลให้ค่าใช้จ่ายสำหรับการรับประทานอาหารนอกบ้านลดลง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายการแล้วพบว่า ค่าใช้จ่ายสำหรับผักสดเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 โดยค่าใช้จ่ายสำหรับผักโขมและมันฝรั่งขยายตัว ผลไม้สดเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 โดยค่าใช้จ่ายสำหรับสตรอเบอร์รี่ปรับตัวสูงขึ้น และค่าใช้จ่ายสำหรับเนื้อสุกและเนื้อโคเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ขณะเดียวกัน ค่าใช้จ่ายสำหรับไข่ไก่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายสำหรับอาหารปรุงสำเร็จเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 โดยอาหารแช่แข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.7 สะท้อนให้เห็นถึงการปรับพฤติกรรมเป็นการบริโภคในครัวเรือน ขณะเดียวกัน ค่าใช้จ่ายสำหรับเครื่องดื่มค็อกเทลที่มีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ ค่าใช้จ่ายสำหรับการรับประทานอาหารนอกบ้านลดลงร้อยละ 31.4 โดยจำแนกเป็นค่าอาหารลดลงร้อยละ 27.2 และค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ 82.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินครั้งที่ 2 ส่งผลให้ผู้บริโภคหลีกเลี่ยงการออกจากบ้าน

สำหรับค่าใช้จ่ายของครัวเรือนประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ในภาพรวม คิดเป็น 252,451 เยน ลดลงร้อยละ 6.6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงเป็นเดือนที่ 3 ติดต่อกัน เจ้าหน้าที่ MIC ระบุว่า เป็นผลมาจากการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินครั้งที่ 2

ในส่วนของสัดส่วนการประกอบอาหารรับประทานในที่พักซึ่งคำนวณจากค่าใช้จ่ายด้านอาหารทั้งหมด หักออกด้วยค่าใช้จ่ายสำหรับการซื้ออาหารกลับมารับประทานที่บ้านและค่าใช้จ่ายสำหรับการรับประทานอาหารนอกบ้าน พบว่าอยู่ในอัตราร้อยละ 20.9 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า

ค่าใช้จ่ายสำหรับครัวเรือนที่มีสมาชิก 2 คนขึ้นไปประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2564

รายการ	ค่าใช้จ่าย (เยน)	เปรียบเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ 2563
ค่าใช้จ่ายในภาพรวม	252,451	-6.6%
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	72,308	-4.2%
- ข้าว	1,546	-11.1%
- ขนมปัง	2,535	-2.2%
- อาหารประเภทเส้น	1,426	-1.3%
- อาหารทะเล	5,681	+4.3%
- เนื้อสัตว์	6,111	+1.3%
- เนื้อสัตว์แปรรูป	1,344	+3.2%
- นม	1,158	-1.4%
- ผลิตภัณฑ์จากนม	1,894	+1.2%
- ไข่ไก่	780	+1.3%
- ผักสด	5,574	+2.9%
- ผลไม้สด	2,831	+7.7%
- ผลไม้แปรรูป	324	+11.5%
- ขนม	7,268	-2.4%
- อาหารปรุงสำเร็จ	10,644	+3.8%
- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	3,180	+2.8%
- รับประทานอาหารนอกบ้าน	8,851	-31.4%

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

8. ค่าใช้จ่ายสำหรับข้าวในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ลดลงต่ำสุดในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา (7 เมษายน 2564)

จากการสำรวจโดยกระทรวงกิจการภายในและการสื่อสารญี่ปุ่น (MIC) พบว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนสำหรับซื้อข้าวลดลงประมาณร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงต่ำสุดในรอบ 20 ปี อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายสำหรับสินค้าข้าวที่มีความสะดวกในการรับประทาน เช่น ข้าวบรรจุกล่องพร้อมรับประทาน อยู่ในเกณฑ์ดี

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ครัวเรือนที่มีสมาชิกมากกว่าสองคนขึ้นไป (เฉลี่ย 2.94 คน) มีค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อข้าว 1,594 เยน ลดลงอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2563 มีการซื้อเพื่อกักตุน นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 ซึ่งเป็นช่วงที่ข้าวปีการผลิต 2563 เริ่มออกสู่ตลาดพบว่า ค่าใช้จ่ายสำหรับข้าวเพิ่มขึ้นเฉพาะในเดือนมกราคม 2564 ที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินครั้งที่ 2 และความต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นเพียงชั่วขณะเท่านั้น โดยหากรวมค่าใช้จ่ายสำหรับข้าว ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564 พบว่า ลดลงร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า

ปัจจุบันนอกจากความต้องการข้าวของผู้ประกอบการร้านอาหารจะลดลงแล้ว ความต้องการซื้อข้าวสารไปบริโภคในครัวเรือนยังเริ่มมีแนวโน้มลดลงอีกด้วย ร้านจำหน่ายข้าวสารในกรุงโตเกียวเปิดเผยว่า ในช่วงแรก que ผู้บริโภคปรับพฤติกรรมมาบริโภคในครัวเรือนมีการหุงข้าวเพิ่มขึ้น แต่ปัจจุบันเริ่มหันมาให้ความสำคัญกับความสะดวกในการประกอบอาหารรับประทาน ขณะเดียวกัน ร้านจำหน่ายข้าวสารก็รายงานว่า ความต้องการบริโภคในครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นไม่ได้ส่งผลให้ผู้บริโภคซื้อข้าวสารมากขึ้น

นอกจากนี้ ราคาข้าวที่ลดลงยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งส่งผลให้ค่าใช้จ่ายสำหรับการซื้อข้าวมีแนวโน้มลดลง โดยราคาซื้อขายข้าวระหว่างผู้ประกอบการมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ราคาจำหน่ายหน้าร้านปรับตัวลดลง แต่ปริมาณการซื้อของผู้บริโภคไม่ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้ยอดค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อข้าวลดลงต่ำสุดในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา

ผู้บริโภคหันไปใช้จ่ายกับอาหารที่สะดวกต่อการรับประทานมากขึ้น เช่น อาหารประเภทเส้น โดยพบว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายสำหรับอาหารปรุงสำเร็จซึ่งรับประทานเป็นอาหารหลัก 4,849 เยน อาหารปรุงสำเร็จอื่นๆ ซึ่งรวมถึงข้าวบรรจุกล่องพร้อมรับประทาน 1,270 เยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และหากรวมค่าใช้จ่ายตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564 จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ผู้ประกอบการค้าส่งรายใหญ่ระบุว่า มีครัวเรือนที่ซื้อข้าวบรรจุกล่องพร้อมรับประทานติดบ้านไว้มากขึ้น ขณะเดียวกัน ผู้บริโภคสูงอายุก็หันมารับประทานมากขึ้นเช่นกัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

9. ในปีงบประมาณ 2563 ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศลดลงร้อยละ 6 (8 เมษายน 2564)

จากข้อมูลของกระทรวงการคลังญี่ปุ่นพบว่า ในปีงบประมาณ 2563 (เมษายน 2563 - มีนาคม 2564) ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโคจากสหรัฐฯ ประเทศสมาชิก CPTPP และ Japan-EU EPA รวมประมาณ 580,000 ตัน ลดลงร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยเป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 5 ปี เนื่องจากออสเตรเลียลดปริมาณการผลิต ประกอบกับ COVID-19 ส่งผลให้ความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหารลดลง

ปริมาณการนำเข้าเนื้อโคลดลงต่ำกว่า 600,000 ตัน เป็นครั้งแรกในรอบ 3 ปี นับตั้งแต่ปี 2560 ผู้ประกอบการแปรรูปเนื้อสัตว์ระบุว่า การระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้แนวโน้มตลาดมีความไม่แน่นอน ผู้ประกอบการหลีกเลี่ยงการสั่งซื้อเนื่องจากไม่ yakin เป็นภาระในการเก็บสต็อก อย่างไรก็ตาม ปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 14 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2553

ในปีงบประมาณ 2563 ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโคจากประเทศสมาชิก CPTPP เช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แคนาดา และเม็กซิโก 328,045 ตัน ลดลงร้อยละ 11.2 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เนื่องจากออสเตรเลียประสบปัญหาภัยแล้ง ปริมาณการผลิตลดลง และราคาท้องถื่นปรับตัวสูงขึ้น สำหรับการนำเข้าจากประเทศสมาชิก Japan-EU EPA คิดเป็น 5,927 ตัน

ในส่วนของการนำเข้าจากสหรัฐฯ พบว่ามีปริมาณ 247,764 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม ปริมาณการนำเข้าในช่วงปลายเดือนมีนาคม (21 - 31 มีนาคม 2563) ซึ่งอยู่ระหว่างการใช้มาตรการ Safeguard คิดเป็น 720 ตัน ลดลงร้อยละ 80 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าปริมาณการนำเข้าในปีงบประมาณ 2563 จะลดลง แต่ผู้ประกอบการมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายเนื้อโคนำเข้าสำหรับวางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตที่มีแนวโน้มอยู่ในเกณฑ์ดี จึงจำเป็นต้องเฝ้าระวังผลกระทบต่อ การจำหน่ายเนื้อโคที่ผลิตในประเทศ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

10. รมว. เกษตรฯ ญี่ปุ่น ชี้แรงคณะกรรมการการเกษตร ระบุ Plant-based Meat จะไม่กลายเป็นคู่แข่งกับเนื้อสัตว์ในทันที (8 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 7 เมษายนที่ผ่านมา Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ญี่ปุ่น (MAFF) แลงตอบ Mr. Susumu HAMAMURA จากพรรค Komeito ในที่ประชุมคณะกรรมการการเกษตรและประมงของสภาผู้แทนราษฎรว่า อาหารทดแทนเนื้อสัตว์ซึ่งผลิตจากโปรตีนจากพืช เช่น ถั่วเหลือง จะไม่เป็นการแข่งขันกับอุตสาหกรรมปศุสัตว์ในทันที เนื่องจากคาดการณ์ความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์ในญี่ปุ่นมีแนวโน้มขยายตัว

MAFF ระบุว่า นับเป็นครั้งแรกที่ รมว. มีการแถลงแนวคิดเกี่ยวกับอาหารทดแทนเนื้อสัตว์ซึ่งผลิตจากโปรตีนจากพืชต่อที่ประชุมของรัฐสภา โดย Mr. NOGAMI กล่าวเพิ่มเติมว่า ปริมาณการบริโภคเนื้อโคของญี่ปุ่นคิดเป็น 7.5 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ต่ำกว่าในภูมิภาคยุโรปและสหรัฐฯ ซึ่งมีการบริโภคประมาณ 10 - 25 กิโลกรัมต่อคนต่อปี นอกจากนี้ คาดการณ์ว่าความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์ของญี่ปุ่นจะขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยหากแม้ว่าอาหารทดแทนเนื้อสัตว์ซึ่งผลิตจากโปรตีนจากพืชจะมีความต้องการเพิ่มขึ้นในอนาคต ก็คาดการณ์ว่าจะไม่ส่งผลให้ปริมาณความต้องการเนื้อสัตว์ เช่น เนื้อโค ลดลง

Mr. HAMAMURA ชี้แจงถึงความเป็นไปได้ที่อาหารทดแทนเนื้อสัตว์ซึ่งผลิตจากโปรตีนจากพืชกลายเป็นคู่แข่งกับเนื้อสัตว์ในอนาคต ด้าน Mr. NOGAMI เน้นย้ำว่า อุตสาหกรรมปศุสัตว์เป็นอุตสาหกรรมสำคัญซึ่งเป็นพื้นฐานของพื้นที่ชนบท ขณะเดียวกัน MAFF มีแนวทางจะผลักดันการส่งออกเนื้อสัตว์ไปต่างประเทศเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

11. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น ประกาศรายชื่อพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน 1,975 พันธุ์ ที่จำกัดการนำออกนอกประเทศ (10 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 9 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ประกาศรายชื่อพันธุ์พืชที่มีการกำหนดข้อจำกัดในการนำออกไปยังต่างประเทศจำนวน 1,975 พันธุ์ ภายหลังญี่ปุ่นกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ฉบับแก้ไขซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการรั่วไหลของพันธุ์พืชไปยังต่างประเทศมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2564 ตัวอย่างเช่น องุ่นพันธุ์ Shine Muscat ข้าวพันธุ์ Yumepirika ของจังหวัด Hokkaido ฯลฯ ซึ่งล้วนเป็นพันธุ์ที่ขึ้นทะเบียนก่อนที่จะกฎหมายฯ จะมีผลบังคับใช้ และพันธุ์ที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียน โดยผู้พัฒนาพันธุ์ได้ขอเพิ่มเงื่อนไขการกำหนดพื้นที่ปลูกเป็นจำกัดเฉพาะการปลูกในประเทศเท่านั้น

Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF กล่าวในการแถลงข่าวหลังการประชุมคณะรัฐมนตรีว่าจากนี้ไปจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานด้านศุลกากรเพื่อป้องกันพันธุ์พืชของญี่ปุ่นรั่วไหลออกนอกประเทศ และต้องการให้การพัฒนาและใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชช่วยฟื้นฟูภาคเกษตรของญี่ปุ่น

ภายหลังกฎหมายฯ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2564 ในการขอขึ้นทะเบียนพันธุ์พืช ผู้พัฒนาพันธุ์สามารถเลือกกำหนดพื้นที่เพาะปลูกพันธุ์พืชดังกล่าวได้ เช่น เฉพาะเพาะปลูกในประเทศ หรือเพาะปลูกในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง โดยการประกาศรายชื่อพันธุ์พืชในครั้งนี้เป็นการประกาศครั้งที่ 1 ภายหลังกฎหมายฯ มีผลบังคับใช้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ข้าวและผลไม้ที่พัฒนาโดยองค์กรวิจัยด้านการเกษตรและอาหารแห่งชาติ (National Agriculture and Food Research Organization: NARO) และศูนย์วิจัยใน 42 จังหวัด โดยจากข้อมูลของ MAFF พบว่าร้อยละ 90 ของพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนที่พัฒนาโดยหน่วยงานของรัฐกำหนดให้เพาะปลูกได้เฉพาะภายในประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น

ในส่วน of พันธุ์ข้าวที่ประกาศในครั้งนี้ ได้แก่ พันธุ์ Seiten no hekireki (จังหวัด Aomori) พันธุ์ Shin no suke (จังหวัด Niigata) สำหรับผลไม้ ได้แก่ องุ่นพันธุ์ Ruby roman (จังหวัด Ishikawa) สตรอเบอร์รี่พันธุ์ Amao (จังหวัด Fukuoka) และส้มพันธุ์ Beni Madonna (จังหวัด Ehime) จากนี้ไป MAFF จะประกาศเพิ่มในส่วน of พันธุ์พืชที่พัฒนาโดยบริษัทเมล็ดพันธุ์เอกชน

กรณีฝ่าฝืนนำพันธุ์พืชดังกล่าวออกนอกประเทศ ผู้ฝ่าฝืนจะได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 10 ล้านเยนสำหรับบุคคลธรรมดา และไม่เกิน 300 ล้านเยนสำหรับนิติบุคคล นอกจากนี้ ยังสามารถสั่งอายัดและฟ้องเรียกค่าเสียหายได้

เพื่อเป็นมาตรการเปลี่ยนผ่าน MAFF กำหนดให้ผู้พัฒนาพันธุ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนก่อนหน้านี้และพันธุ์ที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียนสามารถกำหนดเงื่อนไขพื้นที่ปลูกได้เพิ่มเติม โดยจะเปิดรับแจ้งจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 ขณะเดียวกัน สำหรับพันธุ์ที่จะขอขึ้นทะเบียนหลังจากนี้ MAFF จะรณรงค์ให้ผู้พัฒนาพันธุ์กำหนดเงื่อนไขพื้นที่ปลูกให้จำกัดเฉพาะการเพาะปลูกในประเทศเท่านั้น

ตัวอย่างพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนที่จำกัดการนำออกนอกประเทศ

ชนิด	ชื่อพันธุ์
ข้าว	Yumepirika (Hokkaido), Shin no suke (Niigata), Seiten no hekireki (Aomori), Date masayume (Miyagi) และ Fufufu (Toyama)
สตรอเบอร์รี่	Amao (Fukuoka), Skyberry (Tochigi), Kirabika (Shizuoka) และ Ibara kiss (Ibaraki)
องุ่น	Shine muscat (NARO), Nagano purple (Nagano) และ Aurora Black (Okayama)
อื่นๆ	Beni haruka (มันเทศ/NARO), Beni Madonna (ส้ม/Ehime) และ Sanuki no yume 2009 (ข้าวสาลี/Kagawa)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

12. รัฐบาลญี่ปุ่นเห็นชอบให้ปล่อยน้ำปนเปื้อนกัมมันตรังสีที่ผ่านการบำบัดจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ลงสู่ทะเล (14 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 13 เมษายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นจัดการประชุมรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องว่าด้วยมาตรการจัดการน้ำปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีซึ่งรวมถึง Tritium ที่ผ่านการบำบัดจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ของบริษัท Tokyo Electric Power Company (TEPCO) โดยพิจารณาเห็นชอบอย่างเป็นทางการให้ปล่อยน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดลงสู่ทะเล ซึ่งเป็นการตัดสินใจโดยให้ความสำคัญกับการปิดเตาปฏิกรณ์ แต่ส่วนกระแสต่อต้านที่ไม่เห็นด้วยของชาวประมงซึ่งมีความกังวลเรื่องภาพพจน์ความปลอดภัยของสินค้าประมง

Mr. Yoshihide SUGA นายกรัฐมนตรีระบุในที่ประชุมฯ ว่า การจัดการน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดเป็นขั้นตอนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการปิดเตาปฏิกรณ์ และวิธีปล่อยลงสู่ทะเลเป็นวิธีที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด โดยรัฐบาลญี่ปุ่นจะดูแลระดับความปลอดภัยให้สูงกว่ามาตรฐาน และจะกำหนดมาตรการด้านภาพพจน์ความปลอดภัยในสินค้าประมง

สำหรับแนวทางการปล่อยน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดลงสู่ทะเล หากพบปัญหาด้านภาพพจน์ความปลอดภัยในสินค้าประมง รัฐบาลจะสั่งให้บริษัท TEPCO ชดเชยค่าเสียหายโดยไม่จำกัดพื้นที่และประเภทอาชีพ ในส่วนของการวิเคราะห์ผลกระทบจากการปล่อยลงสู่ทะเลได้รับความร่วมมือจากทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency: IAEA)

ภายหลังมีการพิจารณาเห็นชอบแนวทางดังกล่าว บริษัท TEPCO จะเข้าสู่กระบวนการเตรียมความพร้อม เช่น การก่อสร้าง Facility โดยจะใช้เวลาประมาณ 2 ปี จึงจะเริ่มปล่อยน้ำปนเปื้อนผ่านการบำบัดลงสู่ทะเล ทั้งนี้ คาดว่าปริมาณน้ำปนเปื้อนผ่านการบำบัดในแท้งค์เก็บภายในบริเวณโรงไฟฟ้าจะเต็ม

ความสามารถในการบรรจุในช่วงฤดูใบไม้ร่วงปี 2565 ซึ่งหากการจัดการน้ำปนเปื้อนผ่านการบำบัดล่าช้า จะเป็นอุปสรรคต่อการปิดเตาปฏิกรณ์

บริษัทฯ จะแจ้งถึงความเข้มข้นของน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัด 40 เท่าก่อนปล่อยลงสู่ทะเล โดยอ้างอิงจากรายงานของคณะผู้เชี่ยวชาญซึ่งลงความเห็นว่าการปล่อยลงสู่ทะเลเป็นวิธีที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2564 Mr. SUGA พบหารือกับ Mr. Hiroshi KISHI ประธานสหภาพสหกรณ์ประมงแห่งประเทศไทย (Federation of Japan Fisheries Cooperatives: JF) โดย Mr. KISHI ได้แสดงท่าทีไม่เห็นด้วยอย่างชัดเจนต่อการตัดสินใจของรัฐบาลในครั้งนี้

ขณะที่ รัฐบาลกำหนดการแก้ไขปัญหาด้านภาพพจน์ความปลอดภัยของสินค้าเกษตรไว้ในแนวทางพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการน้ำปนเปื้อนผ่านการบำบัด โดยจะให้การสนับสนุนการขยายช่องทางการจำหน่ายทั้งในพื้นที่จังหวัด Fukushima และต่างประเทศ กรณีพบปัญหาด้านภาพพจน์ในการบริโภค รัฐบาลญี่ปุ่นจะสั่งให้บริษัท TEPCO ชดเชยค่าเสียหายโดยไม่จำกัดช่วงระยะเวลาหรือพื้นที่ นอกจากนี้ จะพิจารณามาตรการเพิ่มเติมในที่ประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะระบุในแนวทางพื้นฐานฯ ว่าสินค้าเกษตรที่ผลิตในพื้นที่ใกล้เคียงจะมีความปลอดภัย แต่ทั้งชาวประมงและเกษตรกรในจังหวัด Fukushima ยังคงมีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาด้านภาพพจน์ต่อสินค้าเกษตร ด้าน Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) กล่าวในที่ประชุมฯ ว่า จะรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องในที่ประชุมระดับรัฐมนตรีและจะดำเนินมาตรการให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนตั้งแต่การผลิต การจำหน่าย การแปรรูป และการบริโภค

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

13. COVID-19 ส่งผลกระทบต่อแนวโน้มความต้องการสินค้าเนื้อสัตว์แปรรูป (14 เมษายน 2564)

การรับประทานอาหารในครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้แนวโน้มความต้องการสินค้าเนื้อสัตว์แปรรูป เช่น แฮมและไส้กรอก เปลี่ยนแปลงไป โดยจากข้อมูลของสหกรณ์อุตสาหกรรมผู้ผลิตแฮมและไส้กรอกแห่งประเทศไทย (Japan Ham & Sausage Processors Cooperative Association) พบว่า ในปี 2563 มีปริมาณการผลิตประมาณ 550,000 ตัน ใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า โดยความต้องการของผู้ประกอบการลดลงแต่ความต้องการบริโภคในครัวเรือนเพิ่มขึ้น เช่น การนำไปเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหาร และการรับประทานคู่กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ การใช้วัตถุดิบจากในประเทศยังเพิ่มขึ้นในรอบ 4 ปี

เมื่อพิจารณารายชนิดแล้วพบว่า ไส้กรอก Salami ซึ่งนิยมรับประทานคู่กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีปริมาณการผลิต 1,659 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และเบคอนซึ่งสามารถใช้ประกอบอาหารได้หลายชนิดมีปริมาณการผลิต 98,137 ตัน เพิ่มขึ้นสูงสุดนับแต่เริ่มเก็บสถิติเมื่อปี 2536 ปริมาณการผลิตสินค้าเนื้อสัตว์แปรรูปชนิดอื่นๆ ได้แก่ ไส้กรอกเวียนนา 243,491 ตัน ไส้กรอกหมู 166,725 ตัน แฮมเนื้อส่วนซี่โครง 78,520 ตัน และแฮมเบอร์เกอร์ 21,045 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เนื่องจากสะดวกในการนำมาประกอบอาหาร

สำหรับแหล่งวัตถุดิบซึ่งได้แก่เนื้อสุกรและเนื้อไก่พบว่าเป็นเนื้อสัตว์ในประเทศ 118,465 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 โดยจำแนกเป็นเนื้อสุกร 71,653 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า สหกรณ์ฯ ระบุว่า การระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อ การนำเข้าเนื้อสัตว์มาเป็นวัตถุดิบ จึงมีการใช้เนื้อสัตว์ในประเทศทดแทน แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

14. ญี่ปุ่นตรวจพบสุกรติดโรคอหิวาต์สุกรเป็นกรณีที่ 65 ในจังหวัด Mie (15 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 14 เมษายนที่ผ่านมา จังหวัด Mie แถลงตรวจพบโรคอหิวาต์สุกร (CSF) จากฟาร์มเลี้ยงสุกรในเมือง Tsu ซึ่งเป็นการตรวจพบกรณีที่ 65 ต่อเนื่องจากการตรวจพบในเมือง Maebashi จังหวัด Gunma เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2564 โดยสุกรดังกล่าวมีอายุ 40 - 70 วัน ซึ่งเป็นช่วงก่อนที่จะได้รับวัคซีนครั้งที่ 1 ทั้งนี้ ในวันเดียวกัน จังหวัดจะเริ่มกำจัดสุกรที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มแห่งดังกล่าวจำนวนประมาณ 10,000 ตัว

จังหวัด Mie เปิดเผยว่าได้รับแจ้งจากฟาร์มฯ เมื่อวันที่ 13 เมษายนที่ผ่านมาว่าพบซากสุกรล้มตายจำนวน 8 ตัว ซึ่งผลการตรวจทางพันธุกรรมของศูนย์สุขอนามัยปศุสัตว์ของจังหวัดพบว่า มี 4 ตัวที่มีผลการตรวจเป็น Positive โดยผลการตรวจของหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2564 ยืนยันเป็น Positive เช่นกัน

ทั้งนี้ จังหวัด Mie เริ่มใช้วัคซีนสำหรับสุกรในฟาร์มทุกแห่งในจังหวัดตั้งแต่เดือนตุลาคม 2562 และการตรวจพบในครั้งนี้เป็นการตรวจพบครั้งที่ 3 ของจังหวัด โดยล่าสุดตรวจพบเมื่อเดือนธันวาคม 2563 ในเมือง Ise (กรณีที่ 61 ของญี่ปุ่น)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

15. รัฐบาลญี่ปุ่นจัดการประชุมพิจารณามาตรการแก้ไขปัญหาภาพพจน์ด้านความปลอดภัยของสินค้าเกษตรสืบเนื่องจากการปล่อยน้ำปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีผ่านการบำบัดลงสู่ทะเล (17 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 16 เมษายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องครั้งที่ 1 ว่าด้วยมาตรการแก้ไขปัญหาภาพพจน์ด้านความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและแนวทางการชดเชยค่าเสียหาย โดยบริษัท Tokyo Electric Power Company (TEPCO) สืบเนื่องจากการปล่อยน้ำปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีที่ผ่านการบำบัดจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ลงสู่ทะเล โดยมีกำหนดจะจัดทำสรุปรายงานขั้นต้นที่ระบุถึงสภาพปัญหาให้แล้วเสร็จภายในช่วงฤดูร้อนปีนี้ จากนั้นจะจัดทำแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมให้แล้วเสร็จภายในปีนี้

การประชุมฯ ดังกล่าวมี Mr. Katsunobu KATO เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นประธาน และ Mr. Hiroshi KAJIYAMA รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม (METI) เป็นรองประธาน นอกจากนี้ Mr. Masao UCHIBORI ผู้ว่าการจังหวัด Fukushima และ Mr. Tomoaki KOBAYAKAWA ประธานบริษัท TEPCO เข้าร่วมประชุมหารือด้วย โดย Mr. UCHIBORI เรียกร้องให้รัฐบาลกำหนดมาตรการช่วยเหลือภาคการประมงของจังหวัด ขณะเดียวกัน ขอให้ TEPCO จัดการปิดเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์และดำเนินการปล่อย

น้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดอย่างมีความรับผิดชอบ ด้าน Mr. Kato ระบุว่า จะเร่งดำเนินการมาตรการที่เกี่ยวข้องและจะจัดหางบประมาณหากมีความจำเป็น

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีรัฐมนตรีช่วย METI เป็นประธาน ทำหน้าที่ลงพื้นที่และรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคการประมง ผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ ซึ่งจะนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา 1) วิธีปล่อยน้ำปนเปื้อนผ่านการบำบัดลงสู่ทะเลและวิธีการติดตามผลกระทบเพื่อลดปัญหาภาพพจน์ด้านความปลอดภัยของสินค้าเกษตร 2) การเผยแพร่ข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3) มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการภาคการประมงและการท่องเที่ยวในพื้นที่ และ 4) แนวทางการชดเชยค่าเสียหายโดย TEPCO

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2564 รัฐบาลญี่ปุ่นเห็นชอบการปล่อยน้ำปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีที่ผ่านการบำบัดจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ลงสู่ทะเล โดยจะสั่งให้ TEPCO ชดเชยค่าเสียหายโดยไม่จำกัดระยะเวลาหรือพื้นที่หากเกิดปัญหาด้านภาพพจน์ความปลอดภัยต่อสินค้าเกษตร

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

16. ผลสำรวจชี้ COVID-19 ส่งผลให้ผู้บริโภคซื้ออาหารเก็บไว้ในครัวเรือนและประกอบอาหารที่บ้านเพิ่มขึ้น (18 เมษายน 2564)

จากการสำรวจโดยสหพันธ์สหกรณ์แห่งประเทศไทย (Japan Cooperative Alliance: JCA) ประจำปีงบประมาณ 2563 พบว่า การระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้ผู้บริโภคร้อยละ 20 มีการซื้อข้าว เนื้อสัตว์ ผัก ฯลฯ เก็บไว้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น และผู้บริโภคร้อยละ 30 มีการประกอบอาหารในครัวเรือนเพิ่มขึ้นเช่นกัน เนื่องจากการหลีกเลี่ยงการออกจากบ้านและการทำงานในที่พัก

JCA ดำเนินการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าเกษตรและปศุสัตว์เป็นประจำทุกปี โดยในปีงบประมาณ 2563 ได้ดำเนินการสำรวจในช่วงเดือนสิงหาคม – กันยายน 2563 ผ่านทางอินเทอร์เน็ต มีผู้ตอบแบบสอบถาม 2,159 ราย

สำหรับผู้ตอบว่าปริมาณการซื้ออาหารเก็บไว้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น สามารถจำแนกเป็น “อาหารสำเร็จรูป” ร้อยละ 24.9 “ข้าว แป้งสาธิต อาหารประเภทเส้น” ร้อยละ 23.6 “เนื้อสัตว์” ร้อยละ 23 และ “ผักผลไม้” ร้อยละ 17.8 โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริโภคเพศหญิงที่แต่งงานแล้ว

ในส่วนของการประกอบอาหารในครัวเรือนพบว่า มีผู้บริโภคประกอบอาหารในครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.6 โดยเฉพาะผู้บริโภคเพศหญิง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริโภคมีการซื้ออาหารคราวละจำนวนมาก และมีแนวโน้มประกอบอาหารรับประทานที่บ้านเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ JCA ได้เปรียบเทียบพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้บริโภคเพศหญิงที่แต่งงานแล้วและผู้บริโภคเพศชายที่ไม่ได้แต่งงานพบว่า ผู้บริโภคเพศหญิงที่แต่งงานแล้วให้ความสำคัญกับความสดใหม่ เลือกซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศเนื่องจากสามารถไว้วางใจได้ ดังนั้น การจัดหาสินค้าที่มีความสดใหม่ให้ผู้บริโภค และการแสดงข้อมูลเช่น วันที่เก็บ แหล่งผลิต ฯลฯ เป็นกลยุทธ์สำคัญสำหรับผู้บริโภคกลุ่มดังกล่าว ขณะที่ ผู้บริโภคเพศชายที่ไม่ได้แต่งงานมีการซื้ออาหารเก็บไว้ที่บ้านและการประกอบอาหารในครัวเรือนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับราคา โดยพบว่ามีการซื้ออาหารปรงสำเร็จเพิ่มขึ้น ดังนั้น การตั้งราคาที่ทำให้ความรู้สึกคุ้มค่าและการพัฒนาเมนูอาหารปรงสำเร็จจึงเป็นกลยุทธ์สำคัญสำหรับผู้บริโภคกลุ่มดังกล่าว

สำหรับการสอบถามแหล่งซื้อผักพบว่า ผู้บริโภคเลือกซื้อจาก “ซูเปอร์มาร์เก็ต” ร้อยละ 94.1 “ซื้อจากผู้ผลิตโดยตรง” ร้อยละ 5.3 และ “อินเทอร์เน็ต บริการจัดส่งถึงบ้าน” ร้อยละ 2.3 ในส่วนของการเลือกซื้อเนื้อสัตว์พบว่า เนื้อสัตว์ที่ผลิตในประเทศกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง โดยสัดส่วนของการซื้อเนื้อโค เนื้อสุกร และเนื้อไก่ที่ผลิตในประเทศลดลงตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560 แต่กลับมาเพิ่มอีกครั้งในปีงบประมาณ 2563 เหตุผลที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ต้องการสนับสนุนภาคเกษตรในประเทศ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

17. ญี่ปุ่นตรวจพบโรคอหิวาต์สุกร (CSF) กรณีที่ 66 – 67 ในจังหวัด Tochigi (18 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 17 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) และจังหวัด Tochigi แถลงตรวจพบการติดโรคอหิวาต์สุกร (CSF) ในจากฟาร์มเลี้ยงสุกรเมือง Nasu Shiobara จำนวน 2 แห่ง ซึ่งนับเป็นกรณีที่ 66 และ 67 และจังหวัดที่ 13 นับตั้งแต่เดือนกันยายน 2561 ซึ่งกลับมาตรวจพบโรค CSF ในประเทศญี่ปุ่นในรอบ 26 ปี ทั้งนี้ ฟาร์มทั้ง 2 แห่งดังกล่าวเลี้ยงสุกรรวม 28,000 ตัว โดยฟาร์มแห่งแรกเลี้ยงสุกรจำนวน 22,000 ตัว ซึ่งจัดเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ที่สุดที่เคยตรวจพบโรค CSF จากนั้นไป จังหวัด Tochigi จะเข้าสู่ขั้นตอนกำจัดสุกรที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มทั้งสองแห่งดังกล่าว

จังหวัด Tochigi ได้รับแจ้งจากฟาร์มฯ เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2564 ว่า พบสุกรที่เลี้ยงไว้ล้มตาย จึงได้ลงพื้นที่ตรวจสอบ และผลการตรวจอย่างละเอียดโดยหน่วยงานของ MAFF เมื่อวันที่ 17 เมษายนที่ผ่านมา ยืนยันการติดโรค CSF ทั้งนี้ ในบรรดาสุกรที่ติดโรค CSF มีทั้งสุกรที่ได้รับวัคซีนแล้วและยังไม่ได้รับวัคซีน โดยจังหวัด Tochigi เริ่มใช้วัคซีนตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2563

ด้าน Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF ระบุในที่ประชุมศูนย์บัญชาการมาตรการโรคอหิวาต์สุกร (CSF) และโรคอหิวาต์สุกรแอฟริกัน (ASF) ว่า มีการตรวจพบโรค CSF จำนวน 5 กรณีในช่วง 18 วัน นับตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2564 ดังนั้น ขอให้เกษตรกรอย่ามั่นใจในวัคซีนมากเกินไป โดยขอให้ปฏิบัติตามแนวทางการควบคุมสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์อย่างเคร่งครัดและรีบแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเร่งด่วน หากพบความผิดปกติ

ทั้งนี้ ก่อนหน้านั้นญี่ปุ่นตรวจพบโรค CSF ล่าสุดเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2564 ในจังหวัด Mie และการตรวจพบในจังหวัด Tochigi ในครั้งนี้ นับเป็นจังหวัดที่ 6 ที่มีการตรวจพบในจังหวัดที่มีการใช้วัคซีน (Gunma, Yamagata, Mie, Wakayama, Nara และ Tochigi)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

18. ญี่ปุ่นยกเลิกการกำหนดพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายภายหลังตรวจพบโรค HPAI กรณีสุดท้าย ในจังหวัด Chiba (21 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 20 เมษายนที่ผ่านมา ญี่ปุ่นยกเลิกการกำหนดพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายในจังหวัด Chiba ภายหลังตรวจพบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ซึ่งเป็นกรณีสุดท้ายในฤดูกาลนี้ ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีญี่ปุ่นตรวจพบโรค HPAI ทั้งหมด 52 กรณี ในพื้นที่ 18 จังหวัด นับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 และกำจัดสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มรวม 9.87 ล้านตัว มากที่สุดเท่าที่เคยมีมา โดยตั้งแต่เดือนมีนาคม 2564 ที่มีการตรวจพบล่าสุดในจังหวัด Tochigi ญี่ปุ่นยังไม่มีตรวจพบโรค HPAI เพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ขอให้เกษตรกรเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสิ้นสุดฤดูนกอพยพในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2564

ในฤดูกาลนี้ญี่ปุ่นพบการระบาดของโรค HPAI อย่างแพร่หลาย โดยเริ่มตรวจพบกรณีแรกในเมือง Mitoyo จังหวัด Kagawa เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2563 ซึ่งเร็วที่สุดเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา จากนั้นตรวจพบในจังหวัด Kagawa อีก 7 กรณีในช่วงประมาณ 2 สัปดาห์ MAFF ร่วมกับจังหวัด Kagawa จึงได้ตั้งศูนย์บัญชาการมาตรการ HPAI ในพื้นที่ เช่นเดียวกับจังหวัด Chiba มีการตรวจพบโรค HPAI อย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยตรวจพบครั้งแรกในจังหวัดฯ เมื่อเดือนธันวาคม 2563 และในช่วงปลายเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2564 ประมาณ 3 สัปดาห์ มีการตรวจพบ 8 กรณี ในเมือง Sosa ดังนั้น MAFF และจังหวัด Chiba จึงได้จัดตั้งศูนย์บัญชาการมาตรการ HPAI และยกระดับการดำเนินการฆ่าเชื้อในพื้นที่

เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2563 คณะอนุกรรมการโรคสัตว์ปีก MAFF เสนอให้เกษตรกรปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงอย่างเคร่งครัดและรีบแจ้งหากพบความผิดปกติ ต่อมาในเดือนธันวาคม 2564 MAFF เรียกร้องให้เกษตรกรตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยฯ และสั่งกำจัดเชื้อทั่วประเทศ ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีการเผยแพร่ผลการสำรวจ จำนวน 4 ครั้ง พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ขนาดกลาง – ใหญ่ ที่เลี้ยงไก่มากกว่า 1 ล้านตัวขึ้นไป ร้อยละ 99 ปฏิบัติตามมาตรฐานฯ ทั้ง 7 ข้อ

ด้าน Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF ระบุในการแถลงข่าวหลังการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 เมษายนที่ผ่านมาว่า ในช่วงเดือนเมษายนนี้ ยังมีการตรวจพบโรค HPAI ในประเทศฝรั่งเศส ดังนั้นจึงขอให้เกษตรกรเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องจนถึงช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2564 ซึ่งจะสิ้นสุดฤดูนกอพยพ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ในฤดูกาล 2563/64

จังหวัด	วันที่ตรวจพบกรณีแรก	วันที่ยกเลิกการกำหนดพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้าย	จำนวนกรณี
Kagawa	5 พฤศจิกายน 2563	16 มกราคม 2564	13
Fukuoka	25 พฤศจิกายน 2563	20 ธันวาคม 2563	1
Hyogo	25 พฤศจิกายน 2563	25 ธันวาคม 2563	1
Miyazaki	1 ธันวาคม 2563	20 มีนาคม 2564	12
Nara	6 ธันวาคม 2563	2 มกราคม 2564	1

จังหวัด	วันที่ตรวจพบกรณีแรก	วันที่ยกเลิกการกำหนดพื้นที่ จำกัดการเคลื่อนย้าย	จำนวนกรณี
Hiroshima	7 ธันวาคม 2563	8 มกราคม 2564	1
Oita	10 ธันวาคม 2563	2 มกราคม 2564	1
Wakayama	10 ธันวาคม 2563	4 มกราคม 2564	1
Okayama	11 ธันวาคม 2563	8 มกราคม 2564	1
Shiga	13 ธันวาคม 2563	5 มกราคม 2564	1
Tokushima	19 ธันวาคม 2563	4 มีนาคม 2564	2
Chiba	24 ธันวาคม 2563	20 เมษายน 2564	11
Gifu	2 มกราคม 2564	27 มกราคม 2564	1
Kagoshima	13 มกราคม 2564	5 กุมภาพันธ์ 2564	1
Toyama	23 มกราคม 2564	19 กุมภาพันธ์ 2564	1
Ibaraki	2 กุมภาพันธ์ 2564	10 มีนาคม 2564	1
Tochigi	13 มีนาคม 2564	10 เมษายน 2564	1

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

19. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จะทบทวนแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อในปศุสัตว์ (23 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 22 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ระบุจะพิจารณา ทบทวนแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อในปศุสัตว์และมาตรฐานการควบคุมสุขอนามัย ในการเลี้ยงปศุสัตว์ โดย Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF กล่าวในที่ประชุมเจ้าหน้าที่สุขอนามัย ปศุสัตว์จากทั่วประเทศว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์อย่างเคร่งครัดและการรีบแจ้ง หากพบความผิดปกตินับเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

ในปีงบประมาณ 2563 ญี่ปุ่นกำจัดสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้จำนวน 9.87 ล้านตัว ภายหลังมีการระบาดของ โรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ซึ่งมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ ขณะเดียวกัน มีการตรวจพบโรคคอหิวด์ สุก (CSF) อย่างต่อเนื่องแม้ในฟาร์มเลี้ยงสุกรที่มีการใช้วัคซีน โดยสำหรับการดำเนินการมาตรการจัดการโรค ในฟาร์มขนาดใหญ่ หลายจังหวัดได้ร้องขอกำลังสนับสนุนจากกองกำลังป้องกันตนเอง แต่กระทรวงกลาโหม ระบุว่า ระบบการรับกำลังสนับสนุนยังไม่มีความพร้อม จึงได้ประสานแจ้ง MAFF ให้ปรับปรุงระบบดังกล่าว

นอกจากนี้ ในการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่เกษตรกรที่จำเป็นต้องกำจัดสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มพบว่า มีฟาร์มที่ถูกปรับลดเงินช่วยเหลือจำนวน 11 แห่ง เนื่องจากตรวจพบว่าปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยใน การเลี้ยงปศุสัตว์ไม่ครบถ้วนและแจ้งให้ทางการทราบล่าช้า โดยปรับลดสูงสุดร้อยละ 20

มาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์ภายใต้กฎหมายป้องกันป้องกันโรคติดเชื้อในปศุสัตว์กำหนดให้ เกษตรกรทุกรายต้องปฏิบัติตาม และในช่วงที่ผ่านมา มีการยกระดับเกี่ยวกับการป้องกันการบุกรุกของสัตว์ป่า

ซึ่งเป็นพาหะนำโรคและการฆ่าเชื้อ ในส่วนของแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อในปศุสัตว์ เป็นแนวทางซึ่งกำหนดใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับหน่วยงานรัฐบาล หน่วยงานในจังหวัด และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และพึงจะมีการปรับปรุงสาระสำคัญเกี่ยวกับการใช้วัคซีนเมื่อเดือนมีนาคม 2564

ในการประชุมฯ MAFF รายงานการสำรวจการปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์สำหรับ ฟาร์มที่ตรวจพบโรค HPAI ทั้ง 52 กรณี โดยพบว่ามี 28 กรณีที่ไม่ได้จัดเตรียมน้ำยาฆ่าเชื้อสำหรับล้างมือบริเวณ ทางเข้าโรงเลี้ยงหรือไม่มีการเตรียมถุงมือ นอกจากนี้ มี 40 กรณีที่ตรวจพบรูช่องว่างที่กำแพงและเพดาน ซึ่งมีความเสี่ยงที่ไวรัสจะเข้าสู่โรงเลี้ยงได้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

20. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมหารือปัญหาตู้คอนเทนเนอร์ขนส่งทางเรือ (24 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 23 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF)หารือผ่านระบบออนไลน์ร่วมกับกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม (METI) และกระทรวงที่ดิน สาธารณูปโภค การขนส่ง และการท่องเที่ยว (MLIT) เกี่ยวกับปัญหาตู้คอนเทนเนอร์ขนส่งทางเรือ โดยเชิญผู้แทนสมาคม ผู้บริหารจัดการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศแห่งประเทศไทย ญี่ปุ่น หรือ Japan International Freight Forwarders Association (JIFFA) เข้าร่วมด้วย เพื่อรับทราบปัญหาและสถานการณ์ปัจจุบัน

ระบบขนส่งทางเรือได้รับผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนแรงงานสืบเนื่องจากการระบาดของ COVID-19 และส่งผลต่อปริมาณขนส่งสินค้าทางเรือ โดยปัญหาความหนาแน่นที่ท่าเรือขนส่งได้ยืดเยื้อมาตั้งแต่ช่วงเดือน พฤศจิกายน 2563 ทั้งนี้ Nomura Research Institute ให้ข้อมูลว่า การระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้ อุตสาหกรรมการผลิตตู้คอนเทนเนอร์มีขนาดเล็กลง การขนส่งฟื้นตัวไม่ทันกับสภาพเศรษฐกิจ

ด้าน JA-Zennoh International (หน่วยงานรวมซื้อรวมขายของสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น) ระบุว่า การล่าช้าของเรือขนส่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพสินค้าเกษตร โดยส่วนหนึ่งหันไปใช้การขนส่งทางอากาศทดแทนเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาค่าขาดแคลนแต่ทำให้ค่าใช้จ่ายปรับตัวสูงขึ้น ในส่วนของผู้ประกอบการบริหารจัดการขนส่งฯ คาดการณ์ว่า ปัญหาดังกล่าวจะต่อเนื่องไปจนถึงช่วงไตรมาสที่ 3 ของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม – ธันวาคม 2564)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

21. COVID-19 ส่งผลให้ผู้บริโภคเลือกซื้อผักที่สามารถเก็บไว้ได้นาน ผักแช่แข็ง และผักแห้งสำเร็จ พร้อมปรุงอาหารเพิ่มขึ้น (25 เมษายน 2564)

องค์กรส่งเสริมการเกษตรและปศุสัตว์ (Agriculture & Livestock Industries Corporation: ALIC) วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคภายใต้สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 โดยพบว่า ผู้บริโภคมีการใช้ผักประกอบอาหารรับประทานที่บ้านเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักในภาพรวม

ขยายตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งผักที่สามารถเก็บไว้ได้นาน นอกจากนี้ สำหรับผักบางชนิดผู้บริโภคหันไปเลือกซื้อผักพันธุ์สำเร็จพร้อมประกอบอาหารและผักแช่แข็ง

ALIC วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภคโดยใช้ผลการสำรวจค่าใช้จ่ายของครัวเรือนโดยกระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร (MIC) โดยพบว่าการประกอบอาหารรับประทานที่บ้านที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ครัวเรือนที่มีสมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป บริโภคผักสดเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในช่วงเดือนเมษายน – พฤษภาคม 2563 และมีแนวโน้มบริโภคอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 เป็นต้นมา นอกจากนี้ ความถี่ในการซื้อและค่าใช้จ่ายในการซื้อผักสดขยายตัวสูงสุดในรอบ 3 ปี ในเกือบทุกเดือน

เมื่อพิจารณารายชนิดแล้วพบว่า สำหรับผักที่สามารถเก็บไว้ได้นาน เช่น มันฝรั่ง หอมหัวใหญ่ และแครอท มีปริมาณการซื้อเพิ่มขึ้น โดยปริมาณการซื้อมันฝรั่งในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน 2563 เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากผู้บริโภคมีความตื่นตัวต่อสถานการณ์ COVID-19 จึงทำให้ความต้องการขยายตัว สำหรับการขยายตัวของปริมาณการซื้อหอมหัวใหญ่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2563 มีสาเหตุมาจากราคาซื้อขายที่ปรับลดลงด้วย นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ยังพบว่ามูลค่าค่าใช้จ่ายสำหรับการซื้อผักแช่แข็งและผักพันธุ์สำเร็จพร้อมประกอบอาหารมีแนวโน้มขยายตัว ตัวอย่างเช่น ผักโขมและบร็อคโคลี่ เนื่องจากสะดวกในการประกอบอาหาร

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

22. ปริมาณการสูญเสียอาหารของญี่ปุ่นในปีงบประมาณ 2561 ลดลงต่ำสุดนับแต่มีการประมาณการ (27 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 27 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ร่วมกับกระทรวงสิ่งแวดล้อมแถลงตัวเลขประมาณการการสูญเสียอาหาร (Food Loss) ประจำปีงบประมาณ 2561 (เมษายน 2561 - มีนาคม 2562) คิดเป็น 6 ล้านตัน ลดลง 120,000 ตัน หรือร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณก่อนหน้า และลดลงต่ำสุดนับตั้งแต่มีการประมาณการตัวเลขดังกล่าวเมื่อปีงบประมาณ 2555 ทั้งนี้ จำแนกเป็นการสูญเสียอาหารจากอุตสาหกรรมอาหาร 3.24 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 1 และการสูญเสียอาหารจากครัวเรือน 2.76 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณก่อนหน้า

จากข้อมูลของ MAFF พบว่า ปริมาณการสูญเสียอาหารต่อคนต่อปีในปีงบประมาณ 2561 คิดเป็น 47 กิโลกรัม หรือเทียบเท่าข้าวสวย 1 ขามต่อวัน (130 กรัม) สำหรับการสูญเสียอาหารจากอุตสาหกรรมอาหารสามารถจำแนกเป็นการสูญเสียอาหารจากผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร 1.26 ล้านตัน ผู้ประกอบการค้าส่งอาหาร 0.16 ล้านตัน ผู้ประกอบการค้าปลีกอาหาร 0.66 ล้านตัน และผู้ประกอบการร้านอาหาร 1.16 ล้านตัน

ด้าน Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF กล่าวภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 เมษายนที่ผ่านมาว่า ปริมาณการสูญเสียอาหารจากอุตสาหกรรมอาหารใกล้เคียงกับปีงบประมาณก่อนหน้าทุกฝ่ายจึงจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อลดการสูญเสียอาหารเพิ่มเติม เช่น การขยายระยะเวลาการส่งอาหารและการใช้ประโยชน์จากธนาคารอาหาร (Food Bank)

ในส่วนของ Mr. Shinjiro KOIZUMI รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมกล่าวในวันเดียวกันว่า หากทุกฝ่ายให้ความร่วมมือลดการสูญเสียอาหารเช่นในปัจจุบันก็จะสามารถทำให้ญี่ปุ่นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ อย่างไรก็ตามการรักษาระดับลดการสูญเสียอาหารให้ได้ปีละ 120,000 ตัน ไม่ใช่เรื่องง่าย จึงอยากจะเห็นสนับสนุนการใช้ประโยชน์อาหาร รับประทานผลิตภัณฑ์อาหารที่รับประทานไม่หมดจากแต่ละครัวเรือนมาบริหารจัดการ ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นกำหนดเป้าหมายลดปริมาณการสูญเสียอาหารในปีงบประมาณ 2573 ให้ได้ครึ่งหนึ่งของปริมาณในปีงบประมาณ 2543 หรือคิดเป็น 4.89 ล้านตัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

23. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดทำแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว (27 เมษายน 2564)

แหล่งข่าวรายงานว่า เมื่อวันที่ 27 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้ “ยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว (MeaDRI)” ซึ่งจะมีการประกาศใช้ในเดือนพฤษภาคม 2564 โดยมีการแสดงรายละเอียดเทคโนโลยีที่จะดำเนินการศึกษาวิจัยภายในปีงบประมาณ 2573 เพื่อบรรลุเป้าหมายลดการปล่อยสิ่งแวดล้อมและยกระดับประสิทธิภาพการผลิตของภาคเกษตร สำหรับการลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตร จะมีการพัฒนาเทคโนโลยีวินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืชจากภาพถ่ายและการใช้ AI ในการวินิจฉัยสภาพดินภายในปีงบประมาณ 2564 ซึ่งจะเริ่มใช้จริงและส่งเสริมในปีงบประมาณ 2565

MAFF ได้เผยแพร่รายงานขั้นต้น (Intermediate Report) เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ฯ เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา โดยกำหนดเป้าหมายภายในปี 2593 ในด้านต่างๆ เช่น 1) ขยายพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์ให้ได้ร้อยละ 25 ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด หรือประมาณ 1 ล้านเฮกตาร์ (6.25 ล้านไร่) 2) ลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรลงครึ่งหนึ่ง 3) ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลงครึ่งหนึ่ง ฯลฯ โดยในการประกาศใช้ในเดือนพฤษภาคม 2564 จะมีการจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการจนถึงปีงบประมาณ 2573

สำหรับเทคโนโลยีเพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตร จะมีการศึกษาวิจัยการใช้วัคซีนในพืชและสารกระตุ้นชีวภาพ ฯลฯ โดยมีกำหนดใช้จริงและส่งเสริมภายในปีงบประมาณ 2569 ขณะเดียวกัน จะเริ่มใช้หุ่นยนต์กำจัดวัชพืชซึ่งสามารถแยกแยะวัชพืชกับพืชผักได้ภายในปีงบประมาณ 2566 ควบคู่ไปกับการพัฒนาพันธุ์ที่มีความต้านทานสูงในปีงบประมาณ 2568 ในส่วนของเทคโนโลยีเพื่อลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี ญี่ปุ่นจะศึกษาวิจัยการใช้ปุ๋ยชีวภาพภายในปีงบประมาณ 2565 และการใช้ประโยชน์จากจุลินทรีย์ภายในปีงบประมาณ 2566

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

24. ผลสำรวจสำมะโนการเกษตรพบว่าจำนวนประชากรภาคเกษตรของญี่ปุ่นลดลงเหลือ 1.6 ล้านราย (28 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 27 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ผลการสำรวจสำมะโนการเกษตรปี 2563 (ข้อมูล ณ 1 กุมภาพันธ์ 2564) สำหรับจำนวนประชากรภาคเกษตรคิดเป็น 1.6 ล้านราย ลดลงจาก 2.08 ล้านรายเมื่อเทียบกับ 5 ปีที่ผ่านมา โดยรัฐบาลกำหนดเป้าหมายรักษากจำนวน

ประชากรภาคเกษตรให้ได้ 1.4 ล้านรายในปี 2573 ทั้งนี้ MAFF เน้นย้ำถึงความจำเป็นสำหรับมาตรการจูงใจให้คนหนุ่มสาวหันมาทำการเกษตร โดยมีแนวคิดจะจัดตั้งคณะทำงานพิจารณามาตรการสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรกรรายใหม่

จำนวนประชากรภาคเกษตรคำนวณจากผลรวมของจำนวนผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก จำนวนผู้รับจ้างที่ทำงานอยู่ในนิติบุคคลด้านการเกษตร และจำนวนของผู้บริหารและองค์ประกอบขององค์กรซึ่งทำงานด้านการเกษตรมากกว่าปีละ 150 วัน โดยรัฐบาลญี่ปุ่นกำหนดเป้าหมายรักษาจำนวนประชากรภาคเกษตรให้ได้ 1.4 ล้านรายในปี 2573 ไว้ในแผนพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท อย่างไรก็ตาม จำนวนประชากรภาคเกษตรลดลงอย่างต่อเนื่อง และล่าสุดลดลงเหลือ 1.6 ล้านราย ในจำนวนดังกล่าวจำแนกเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก 1.363 ล้านราย ลดลง 0.394 ล้านราย เมื่อเทียบกับ 5 ปีที่ผ่านมา และผู้บริหารและองค์ประกอบขององค์กรซึ่งทำงานด้านการเกษตรมีจำนวน 81,000 ราย ลดลง 23,000 ราย เนื่องจากเกษตรกรมีอายุสูงขึ้นและเกษตรกรจำนวนหนึ่งเลิกทำการเกษตร สำหรับผู้รับจ้างที่ทำงานอยู่ในนิติบุคคลด้านการเกษตรมีจำนวน 157,000 ราย ลดลง 63,000 ราย เมื่อเทียบกับ 5 ปีที่ผ่านมา โดยเป็นการลดลงครั้งแรกนับตั้งแต่มีการเก็บสถิติเมื่อปี 2548 โดย MAFF ให้เหตุผลว่า ผู้ว่าจ้างมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้นจึงมีการปรับลดขนาดในการทำการเกษตร

ด้านเจ้าหน้าที่ MAFF ระบุว่า การเพิ่มจำนวนเกษตรกรรายใหม่และการสนับสนุนให้ทำงานอยู่ในภาคเกษตรนับเป็นภารกิจสำคัญเร่งด่วน โดยจะมีการพิจารณามาตรการส่งเสริมและสนับสนุนโดยคณะทำงานซึ่งจัดตั้งขึ้นมาใหม่ในเดือนพฤษภาคม 2564 ซึ่งจะเชิญผู้เกี่ยวข้องมาให้ข้อคิดเห็นประมาณเดือนละ 2 ครั้ง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

25. กระทรวงการคลังญี่ปุ่นเผยแพร่สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรประจำเดือนมีนาคม 2564 (29 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 28 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงการคลังญี่ปุ่นเผยแพร่สถิติการค้าระหว่างประเทศประจำเดือนมีนาคม 2564 โดยพบว่าญี่ปุ่นนำเข้าผักสด 73,753 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 และผลไม้สด 146,722 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับการนำเข้าเนื้อสัตว์พบว่า ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อสุกรเพิ่มขึ้นในรอบ 9 เดือน

ผัก ปริมาณนำเข้าผักในเดือนมีนาคม 2564 เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า เนื่องจากตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของเดือนจนถึงช่วงปลายเดือนมีนาคมเป็นช่วงที่ยาป้องกันปริมาณ ยอดสั่งซื้อของร้านอาหารขยายตัว และปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาซึ่งเป็นช่วงที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ผักที่มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ ต้นหอม 4,481 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 26 และแครอท 9,042 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 67 เมื่อเทียบกับเดือนมีนาคม 2563 เนื่องจากปริมาณผลผลิตในประเทศลดลง ราคาซื้อขายจึงปรับตัวสูงขึ้น ผู้ประกอบการหันไปใช้สินค้านำเข้าทดแทน ในส่วนของหอมหัวใหญ่มีปริมาณนำเข้า 18,398 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับเดือนมีนาคม 2563 ขณะที่ ฟักทองมีปริมาณนำเข้า 16,293 ตัน ลดลงร้อยละ 15 โดยเป็นช่วงที่ญี่ปุ่นสลับไปนำเข้าจากนิวซีแลนด์จากเดิมที่ก่อนหน้านี้นำเข้าจาก

เม็กซิโกเป็นหลัก ปริมาณนำเข้าลดลงเนื่องจากประเทศผู้ผลิตประสบปัญหาภัยแล้ง ปริมาณการผลิตสำหรับจำหน่ายให้แก่ญี่ปุ่นลดลง

ผลไม้ การนำเข้าผลไม้จากภูมิภาคอเมริกาเหนือยังคงได้รับผลกระทบจากการล่าช้าของเรือขนส่งสินค้า อย่างไรก็ตามปริมาณการนำเข้าในภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาซึ่งเป็นช่วงที่ได้รับผลกระทบจากการล็อกดาวน์ในหลายประเทศ โดยญี่ปุ่นนำเข้ากล้วย 94,341 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ปริมาณการนำเข้ากล้วยจากเอกวาดอร์ซึ่งลดลงในช่วงที่ผ่านมาเริ่มฟื้นตัว ขณะเดียวกัน การนำเข้ากล้วยจากฟิลิปปินส์ซึ่งในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาได้รับผลกระทบจากระบบขนส่งติดขัดก็อยู่ในเกณฑ์ดี และคาดว่าปริมาณนำเข้าจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจนถึงเดือนมิถุนายน 2564 ในส่วนของสับปะรดมีปริมาณนำเข้า 14,132 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า โดยการนำเข้าจากฟิลิปปินส์ขยายตัวร้อยละ 20 ประกอบกับนโยบายห้ามนำเข้าสับปะรดจากไต้หวันของจีนส่งผลให้ญี่ปุ่นนำเข้าสับปะรดจากไต้หวัน 1,129 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 32 ตันในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ทั้งนี้ ผู้ประกอบการคาดการณ์ว่าปริมาณนำเข้าสับปะรดจากไต้หวันจะเพิ่มขึ้นเป็น 1,500 ตัน ในเดือนเมษายนนี้ สำหรับกีวี่มีปริมาณนำเข้า 4,520 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาเนื่องจากกีวี่จากประเทศนิวซีแลนด์มีการเจริญเติบโตดี มีการนำเข้าเร็วกว่าทุกปีประมาณ 2 สัปดาห์ ประกอบกับความต้องการบริโภคในครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ยอดสั่งซื้อขยายตัว

เนื้อสัตว์ ในเดือนมีนาคม 2564 ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโค 46,210 ตัน ลดลงร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยการนำเข้าจากประเทศสมาชิก CPTPP ลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 4 ขณะที่ ปริมาณการนำเข้าจากสหรัฐฯ ปรับตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ในส่วนของเนื้อสุกรมีปริมาณนำเข้า 69,018 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 โดยเป็นเนื้อสุกรแช่เย็น 41,139 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผู้ประกอบการแปรรูปเนื้อสัตว์ให้ข้อมูลว่า ภายหลังญี่ปุ่นประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมา การจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตอยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตามการจำหน่ายเริ่มชะลอตัวตั้งแต่เดือนมีนาคม ประกอบกับปริมาณในสต็อกขยายตัว จึงมีการนำเข้าเฉพาะปริมาณที่จำเป็นเท่านั้น ด้านเนื้อไก่สดมีปริมาณนำเข้า 55,627 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 19 และเนื้อไก่แปรรูป 43,919 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเข้าจากประเทศไทยขยายตัวอย่างเห็นได้ชัด อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการให้ข้อมูลว่า ถึงแม้ว่าปริมาณนำเข้าจากประเทศไทยจะขยายตัวเนื่องจากมีความต้องการมาทดแทนเนื้อไก่ที่ผลิตในประเทศและเนื้อไก่ที่นำเข้าจากบราซิล แต่สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้ตลาดขาดความชัดเจน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News